

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Petra Šebka a Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., v právní věci

žalobce: **Ing. F. K.**
bytem X
zastoupen Mgr. Miloslavem Čejkou, advokátem
sídlem Vránova 756/39, Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9.8.2022, č.j. JMK 119471/2022, sp.zn. S-JMK 81394/2022 OÚPSŘ,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 9.8.2022, č.j. JMK 119471/2022, sp.zn. S-JMK 81394/2022 OÚPSŘ, kterým bylo jako opožděné zamítnuto odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí Městského úřadu Velké Bílovice ze dne 26.4.2022, sp.zn. 303/2021 - 5/328/SOV, kterým bylo rozhodnuto o umístění stavby „Vel. Bílovice, obn. NN, parc. č. X“, na pozemcích parc. čís. st. XA, parc. čís. st. XB a pozemku parc. čís. XC, v k.ú. X.

II. Shrnutí procesního postojů žalobce

2. Žalobce nesouhlasí s rozhodnutím žalovaného, neboť je přesvědčen, že ke zmeškání odvolací lhůty došlo z omluvitelných závažných důvodů. Dle žalobce je ze všech jeho kroků před podáním odvolání na podatelnu Městského úřadu Velké Bílovice jasně patrný úmysl odvolání podat a nebránily-li by mu v tom objektivní překážky nezávislé na jeho vůli, odvolací lhůtu by dodržel. Žalovaný tedy dle žalobce postupoval chybně, zamítl-li odvolání jako opožděné, neboť měl žalobci zmeškání odvolací lhůty prominout.
3. Žalobce tedy navrhuje napadené rozhodnutí zrušit. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem, i při jednání soudu.

III. Shrnutí procesního postojů žalovaného

4. Žalovaný plně odkazuje na napadené rozhodnutí, které nadále považuje za správné. Žalovaný při vydání napadeného rozhodnutí postupoval v souladu s právními předpisy, neboť odvolání žalobce bylo podáno po uplynutí zákonné patnáctidenní odvolací lhůty, protože jde o odvolání opožděné, které je žalovaný v souladu se zákonem povinen zamítnout.
5. Žalovaný tedy navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout. I žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem, i při jednání soudu.

IV. Posouzení věci

6. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“) a včas (§ 72 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (především § 65, § 68, § 70 s.ř.s.). Napadené rozhodnutí bylo přezkoumáváno v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
7. Žaloba není důvodná.
8. Spor je v nyní posuzované věci o to, zda žalovaný postupoval správně (zákonně), dospěl-li k závěru, že odvolání žalobce bylo podáno po uplynutí zákonné odvolací lhůty, protože jej bylo třeba jako opožděné zamítnout (jak tvrdí žalovaný), či nikoli, neboť žalobci ve včasné podání odvolání bránily objektivní závažné překážky nezávislé na jeho vůli, protože mu mělo být zmeškání úkonu žalovaným prominuto (jak tvrdí žalobce).

9. Nesporné je přitom mezi žalobcem a žalovaným to, že žalobci bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 4.5.2022, pročež patnáctidenní zákonná odvolací lhůta uplynula dne 19.5.2022. Nesporné je i to, že odvolání bylo žalobcem nejprve odesláno e-mailovou poštou oprávněné úřední osobě Městského úřadu Velké Bílovice dne 20.5.2022 v čase 02:32 hodin a následně bylo podáno osobně na podatelně u téhož úřadu dne 20.5.2022 v úředních hodinách. Nesporné je konečně i to, že žalobce po uplynutí zákonné odvolací lhůty požádal prvostupňový správní orgán o prominutí zmeškání úkonu, přičemž správní orgán žalobcově žádosti usnesením ze dne 31.5.2022 nevyhověl.
10. Podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), správní orgán opožděné odvolání zamítne. Jestliže rozhodnutí již nabylo právní moci, následně zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Podle § 41 odst. 2 správního řádu může účastník požádat o prominutí zmeškání úkonu do patnácti dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. Podle § 41 odst. 4 správního řádu správní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.
11. V nyní posuzované věci je tedy třeba především posoudit, zda žalobce zmeškal zákonnou odvolací lhůtu z důvodu existence závažných překážek, jež mu v dodržení odvolací lhůty objektivně (nezávisle na žalobcově vůli) bránily, pročež mu měl žalovaný zmeškání úkonu prominout.
12. Žalobce i žalovaný vycházejí z nesporné skutečnosti, že odvolání bylo žalobcem podáno opožděně. Zatímco žalobce svoji žalobní argumentaci vystavěl především na námitce, že mu v dodržení zákonné odvolací lhůty bránily objektivní závažné překážky, žalovaný se tímto argumentem v napadeném rozhodnutí s odkazem na § 92 odst. 1 správního řádu nezabýval, neboť dle tohoto ustanovení teprve po nabytí právní moci rozhodnutí (ke kterému zde došlo 20.5.2022) zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Soudy přitom ustáleně dovozují, že rozhodnutí o neprominutí lhůty podle § 41 správního řádu je rozhodnutím předběžné povahy, které je samostatně vyloučeno ze soudního přezkumu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31.7.2008, č.j. 9 As 88/2007-49, ze dne 18.2.2016, č.j. 4 Azs 11/2016-22, či ze dne 16.12.2020, č.j. 6 Afs 163/2020-29), pročež je žalobou možné napadnout teprve konečné (meritorní) rozhodnutí ve věci, jež s sebou nese konkrétní negativní důsledky do právní sféry žalobce (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22.2.2017, č.j. 5 Afs 136/2016-36, či ze dne 16.12.2020, č.j. 6 Afs 163/2020-29), což žalobce v nyní posuzované věci také učinil.
13. Pravidlo podávané z § 41 správního řádu upravuje postup správního orgánu v okamžiku, kdy účastník řízení podá žádost o prominutí zmeškání lhůty k provedení úkonu. Jedním z předpokladů prominutí zmeškání lhůty (včetně lhůty odvolací) je to, že důvod jejího zmeškání je na straně účastníka řízení omluvitelný. Omluvitelnými mohou být zejména důvody vyplývající z objektivních skutečností, jež nastaly naprosto nezávisle na vůli účastníka řízení, přičemž závažnost těchto důvodů se posuzuje vždy podle okolností konkrétního případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.2.2015, č.j. 7 Azs 13/2015-28). Za závažné důvody lze považovat například velmi vážný zdravotní stav nebo těžkou osobní či rodinnou situaci. Objektivní povaha závažného a omluvitelného důvodu ve smyslu § 41 odst. 4 správního řádu je dána tím, že jej účastník řízení neplánoval a nemohl předem při běžném chodu událostí znát, nemohl jej ovlivnit a nemohl mu při

běžném chodu událostí absolutně předejít; tento důvod vskutku musel nastat zcela bez možnosti jeho jakéhokoli ovlivnění účastníkem (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3.12.2020, č.j. 7 As 192/2020-35). Současně je dle zdejšího soudu nutné mít na zřeteli, že prominutí zmeškání lhůty je opatřením výjimečným, neboť zasahuje do právní jistoty ostatních účastníků řízení, pročež k němu lze přistupovat pouze v mimořádných a odůvodněných případech.

14. Žalobce uvádí jako hlavní důvod zmeškání odvolací lhůty svůj nepříznivý zdravotní stav, který zdejšímu soudu doložil prostřednictvím lékařské zprávy ze dne 13.10.2022 vydané MUDr. J. B., psychiatrem a psychoterapeutem, podle které je žalobce od roku 2005 léčen pro generalizovanou úzkostnou poruchu, jež se má v praxi mj. projevovat prokrastinací, kdy je u žalobce dána omezená schopnost dodržování časových lhůt a termínů.
15. Zdejší soud má především za to, že má-li být zachován restriktivní přístup k posuzování předpokladů prominutí zmeškání lhůty k provedení úkonu, je nezbytné za omluvitelné zdravotní problémy pokládat pouze takové, které účastníka z provedení daného úkonu ve stanovené lhůtě zcela (absolutně) vyloučí, tj. účastník by se musel nacházet v takovém stavu, který by mu objektivně znemožnil úkon učinit včas (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.2.2015, č.j. 7 Azs 13/2015-28). Má-li současně jít o závažnou, mimořádnou a nahodilou okolnost nastalou nezávisle na vůli žalobce, je zřejmé, že zpravidla půjde o takové zdravotní komplikace, jež nastanou v průběhu lhůty k učinění úkonu (kupř. náhlý úraz nebo nemoc spojená s akutní hospitalizací) a po jejichž odpadnutí je účastník řízení schopen zmeškaný úkon vykonat (kupř. po propuštění z nemocničního zařízení). Proto nemohou být důvodem pro prominutí zmeškání úkonu překážky sice objektivní, avšak mající trvalý charakter, které nadto v době, kdy účastník žádá o prominutí zmeškání lhůty a v této souvislosti dle § 41 odst. 2 správního řádu rovněž činí vůči správnímu orgánu zmeškaný úkon (zde podává odvolání), v obdobné formě a rozsahu stále trvají, pročež účastníku v provedení zmeškaného úkonu fakticky nakonec nebrání. Trvale nepříznivý zdravotní stav žalobce, jenž mu byl dle lékařské zprávy ze dne 13.10.2022 diagnostikován již v roce 2005 (tj. 12 let před vydáním prvostupňového rozhodnutí, proti němuž měl žalobce v úmyslu podat odvolání), jehož náhlou negativní změnu v průběhu trvání lhůty k podání odvolání nadto žalobce ve správním řízení ani v řízení před zdejším soudem nenamítal, byť by se měl projevovat coby prokrastinace, tak podle zdejšího soudu nelze považovat za omluvitelný (mimořádný) důvod pro zmeškání lhůty ve smyslu § 41 odst. 4 správního řádu.
16. Pro tento závěr ostatně svědčí i skutečnost, že byl-li si žalobce dlouhodobě (již od roku 2005) vědom svého trvale nepříznivého zdravotního stavu, který mu dle vyjádření lékaře znemožňuje dodržovat časové lhůty a termíny, pak mu nic nebránilo v tom, aby využil možnosti kontaktovat právního zástupce za účelem efektivní a včasné procesní obrany proti postupu prvostupňového správního orgánu. Ze žalobcem doložených listin ovšem jasně plyne, že plnou moc právnímu zástupci udělil toliko (až) pro účely zastupování v řízení před zdejším soudem; žádné objektivní důvody, pro které se nenechal právním zástupcem zastoupit již ve správním řízení, žalobce zdejšímu soudu nedoložil.
17. Stejnou optikou zdejší soud nahlíží na argumentaci žalobce stran naplánovaného třídního pobytu v průběhu trvání lhůty k podání odvolání, neboť je-li předpokladem prominutí zmeškání úkonu objektivní skutečnost, kterou účastník řízení neplánoval a která současně nastala bez možnosti, aby ji jakýmkoli způsobem ovlivnil, zcela jistě za takovou skutečnost nelze považovat jednání plně závislé na vůli účastníka řízení, jímž bylo v nyní posuzované věci s velkým časovým předstihem (dne 12.1.2022) před vydáním prvostupňového

rozhodnutí (dne 26.4.2022) učiněné rozhodnutí žalobce odjet na třídní zájezd (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.11.2015, č.j. 7 As 208/2015-48). Ani délka třídního zájezdu objektivně nevylučuje odvolání v patnáctidenní lhůtě podat.

18. Stejně zdejší soud nahlíží na žalobcem tvrzenou plánovanou dlouhodobější rekonstrukci domu, která nadto podle tvrzení žalobce započala dne 10.5.2022 (bod VII. žaloby), ačkoli podle „oznámení uživatelům bytů v domě X“, které žalobce zdejšímu soudu doložil, byla rekonstrukce zahájena až dne 23.5.2022, tedy čtyři dny po uplynutí zákonné lhůty pro podání odvolání. Ostatně ani za situace, kdy by žalobce prokázal, že rekonstrukce domu probíhala v žalobcem tvrzeném termín (ode dne 10.5.2022), proč by zasahovala do běhu odvolací lhůty, není zjevné, jakým způsobem mu generální oprava páteřního vedení domu znemožnila zmeškaný úkon (podání odvolání) učinit. Skutečnost, že se předmětná rekonstrukce dle vyjádření žalobce „vyznačuje bourací činností a výlukami“ (bod VII. žaloby), ničeho nevypovídá o konkrétních překážkách, na jejichž základě by bylo žalobci zcela znemožněno odvolání v zákonné lhůtě podat. Tvrzení žalobce spíše jen svědčí pro závěr, že žalobce, bez ohledu na cokoli jiného, spoléhal na to, že odvolání úspěšně podá těsně (v řádu hodin či dokonce minut) před uplynutím lhůty pro jeho podání.
19. Ani argument žalobce, že provozní doba pobočky České pošty na adrese Nádražní 118/7, Brno, byla ode dne 1.5.2022 dočasně změněna tak, že namísto do 24:00 hodin byla otevřena do 20:00 hodin (vyjádření České pošty ze dne 10.6.2022), což mělo žalobci znemožnit podat odvolání poslední den lhůty v době od 20:00 hodin do 24:00 hodin, nesvědčí pro prominutí zmeškání lhůty. Zdejší soud si je dobře vědom, že je výlučně na úvaze účastníka řízení (žalobce), jak velký rozsah stanovené lhůty k provedení požadovaného úkonu (zde podání odvolání) fakticky využije, tj. zda úkon učiní s předstihem či k samotnému konci běžící lhůty (jak žalobce zřejmě zamýšlel učinit v nyní posuzované věci), současně je však toho názoru, že rozhodne-li se účastník řízení ponechat provedení úkonu na závěr běžící lhůty (na poslední hodiny lhůty), musí tak učinit s dostatečnou mírou obezřetnosti (tj. nikoli spoléhat na to, že „to nějak vyjde“). Postupoval-li by přitom žalobce při podání odvolání s dostatečnou mírou obezřetnosti, jíž je namíste po něm požadovat, pak si v situaci, kdy hodlal odvolání podat až v posledních hodinách lhůty pro jeho podání, mohl provozní dobu pobočky České pošty ověřit (kupř. telefonicky, osobně či na internetových stránkách www.postaonline.cz). Skutečnost tvrzená žalobcem, že tato pobočka „má obvyklou stálou provozní dobu od 6 do 24 hod. každý den vč. víkendů“ a že na ni žalobce dochází už cca 40 let (bod V. žaloby), nemůže nikterak založit legitimní očekávání žalobce, že tomu tak bude bez výjimky vždy, aniž by byly vzaty v úvahu dočasná omezení jednotlivých poboček kupř. z důvodů technických, personálních či provozních. Současně je zjevné, že změnila-li tato pobočka svoji provozní dobu již ode dne 1.5.2022 a uplynula-li zákonná odvolací lhůta ke dni 19.5.2022, měl žalobce dostatek času se o změně provozní doby informovat, a to tím spíše, byla-li informace o změně otevíracích hodin uveřejněna na dveřích dotčené pobočky již ode dne 5.4.2022 (oznámení o dočasné změně hodin pro veřejnost). Na tom nic nemění ani argumentace žalobce, že provozní doba této pobočky je údajně na různých internetových stránkách (www.postaonline.cz, www.firmy.cz, www.zlatestranky.cz a www.posty-psc.cz) uváděna odlišně; bylo-li by tomu tak a vycházel-li by z toho žalobce při podávání odvolání, tím spíše bylo namíste si provozní dobu ověřit. Nadto Česká pošta provozuje pouze první z uvedených webových stránek, na nichž byla provozní doba dotčené pobočky v rozhodném období uváděna správně (snímky webové stránky ze dne 13.6.2022 a ze dne 24.6.2022).

20. Zdejší soud tedy žalobcově svízelné situaci lidsky rozumí, ale zcela sdílí závěr žalovaného o opožděnosti podaného odvolání. Žalovaný podle zdejšího soudu aplikoval správný právní předpis, v jeho mezích správnou právní normu, přitom pochybení, jež by mělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nedopustil ani při její aplikaci na zjištěný skutkový stav. Zdejší soud tak v mezích uplatněných žalobních bodů neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil ani žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Proto zdejší soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

21. Výrok o nákladech řízení účastníků se opírá o § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá. Úspěšný byl žalovaný, tomu však podle obsahu soudního spisu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, navíc náhradu žádných nákladů řízení ani nepožadoval, a proto bylo rozhodnuto, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 7. září 2023

David Raus v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

